

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Obstinatorum exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. III.

Obsinatio deploratur.

Adhuc quadraginta dies, & Ninive subvertetur &c. Joan. 3. 4. Mirabile imò miserabile! Ninivite ad duo verba Jonæ induerunt se ciliciò: & totâ die verberant aures nostras sacra verba; & tamen non movemur Hugo Card. in Gen. 9. 13.

Estò quosdam aut stulta præsumptio longæ vitæ, aut spes quandoque agenda pœnitentiæ, confoletur; nonne novum hoc monstri genus est, esse aliquos etiam in morte vitiosos? Salvianus l. 7. de provid. Dei.

Clamavit Dominus in ligno; & hic clamor tam fortis fuit, quòd petras scidit, monumenta aperuit, terram concussit. Attende, quàm duri sunt filii Adam; qui illum non audiunt, quem insensibilia audierunt. S. Bonavent. f. 10.

Quot sunt indurati filii Adam, ut frangi, vel flecti non possint: quia non movet eos prædicatio, nec frangit eos infirmitas, vel tribulatio; nec emollit charitas, vel devotio; imò nec ipsa Christi passio. Idem f. 46.

§. IV.

Obsinatorum exempla.

Adam ubi es? Gen. 3. 9. Acsi diceret: à quanta gloria in quantam ignominiam lapsus es? Interrogat ergo eum, ut quid peccasti? acsi ipsi innueret, ut responderet: dimitte Domine! Et nusquam parèe auditur; nusquam humilitas, nusquam pœnitentia, conspicitur. S. Dorotheus Abb. de renunt. Doctr. I.

Orate Dominum, ut auferat ranas à me. Ex. 8. 8. Fecit Moyses, quod poscebat; sed non Pharaon, quod promiserat. Videns autem Pharaon, quòd datâ esset requies, ingravit cor suum, v. 15. Data requies obstinationem nutriebat, expertum discrimen ulterioris metum non creabat. Plus audaciæ ad nova delicta fumebat Pharaon, quia ranas evasit, quàm timoris caperet, quia sustinuit. Data salus stultam genuit fiduciam. Naxera in Jos. 8. 8. 13.

Et ecce unus de filiis Israël intravit ad scortum. Num. 25. 6. Zambri, cum passim fornicarij trucidarentur, ad Moabiticam ingressus est, gladiò Phinees occidendus. Oliva l. 9. Strom. §. noluit intelligere.

Consideraverunt, & inspexerunt me. Pl. 21. 18. Ut non aliquid transitorie, aut casualiter, fecisse videantur; dicit eos considerasse, & inspexisse; & cor eorum lapideum tot miraculis non fuisse mollium. Petræ scissæ sunt, terra tremuit, sol amictu se tenebrosò, nè tantum scelus videret, abscondit. Et proh dolor! iniquitas in ipsorum oculis defixa in sacrilegio suo mansit immobilis. Cassiodorus l. 1c.

Super quo percutiam vos ultra addentes prævaricationem? Il. 1. 5. Deus humano more loquitur instar parentis, aut heri; qui malè moratum filium, aut servum, verberibus castigatum, & non emendatum; quin po-

tius contumacem, & induratum, majora scelera committentem; quasi secum deliberans inducitur: quid faciam cum homine isto? castigatione fit insolentior. Sic loquitur Deus Ol. 6. 4. *quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi Juda?* Sic interpretatur prædicta verba. S. Hieron. Cyrillus, Basil. Chrysof. Procop. Quorum peccata medicinam possunt admittere, eosdem minacibus verbis castigare solitus, *visitabo, inquit, in virga iniquitates eorum* Pl. 88. 33. Atiis, quorum deplorata est salus, tanquam de respicientia dubitet, atque desperet: *quid ultra, ait, percutiemini?* Sic legit cit. v. ex Sept. versione. Arcones hic Dile. 7.

Tunc, jubente rege, indutus est Daniel purpurâ. Dan. 5. 29. Balthasar funestis characteribus confectus, ubi à Daniele intellexit, sibi imminere excidium, nè unam quidem profudit lacrymam; & tertium à rege proclamari jussit eum, à quo vita ejus fuerat conclamata. Nulli desumus, vel in funere, nisi nobis: curamus alium honorem, salutem nostram negligimus. Oliva antè citatus.

Ninive erat civitas magna itinere trium dierum; & cepit Jonas introire, & clamavit &c. Jon. 3. 3. Remigius hic. Per hos tres dies ambulavit per vicus, & plateas civitatis: & per quadraginta dies, à rege usque ad minimum, rigidam pœnitentiam subierunt. At Judæis Christus D. per tres annos prædicavit; per quadraginta annos dedit eis spatium pœnitendi. Ezech. 4. 6. *ditem pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi.* Et tantâ Christi clementiâ obturati Judæi manserunt. Sylveira in Matth. 12. c. 24. q. 16.

Ye homini illi, per quem Filius hominis tradetur. Matth. 26. 24. O saxum Judæ cor, & proditoris mens, adamante, silice & ferrò, impenetrabilior. quem emollire nequiverunt sermones sapientiæ, æternum væ, & maledictionis irevocabilis sententia. Sed avertit homicida hic, & omnium sceleratissimus, faciem suam; nè colorum videret Dominum. S. Laurent. Just. de triumph. Chr. ag. c. 7. Seris ferreis, interioris domus obstruxit januas, vectibusque firmavit; quatenus ad salutem ejus cunctorum salus aditum non haberet. Id. ib. Sagaciter perpendamus, quanta sit fragilitas, & malitia, mentis humanæ; eò quòd Judas iste miserimus, auditis tantis Christi sermonibus, & beneficiis ab eò susceptis, etiam in hac cœna, in communione & pedum lotionem; tot visis Christi miraculis; & in tam sancta, & electissima societate Apostolorum, tantò tempore conversatus; ad tantam impietatem dilapsus est; nec à concepto scelerato proposito extitit revocatus. Dionys. Carthuf. in Luc. 22. O cœcitatem proditoris! qui, cum ineffabilibus mysteriis communicasset, idem permansit; & divinâ mensâ susceptus in melius commutari voluit. S. Chrysof. hom. 36. in Matth. 26.

Cantavimus vobis, & non saltastis; lamentavimus, & non plorastis. Luc. 7. 32. S. Ambros. Sic explicat: eò quòd videantur Judæi nec psalmis primò, nec Threnis postea prophetiis, credidisse; psalmis ad præmia pro-

provocati, Threnis ab errore revocati. Non in triumphis, non in excidiis Judæorum secuta correctio est: qui divinæ indulgentiæ muneribus provocati levare mentem, corpus attollere, terrena deferere, cœlestia quarere debuerunt; & injuriis captivitatis attriti deslere peccatum; quod culpa esset author injuriæ. l. 6. in Luc. hic. Annuntiamus vobis regni cœlestis gaudium, & minimè corda vestra motu quodam alacritatis exultant: prædicamus triste judicium; & sensus vestri ad penitentiam in lacrymas non prorumpunt. S. Ambros. l. 80.

§. V.

Obsinatio quibus motivis vitanda.

Scripta erant in eo lamentationes, & carmen, & v. e. Ezech. 2. 9. Propter triplicem statum justorum, penitentiam reproborum, scripta erant in libro, qui Ezechielii datus est, carmen, lamentationes, & v. e. carmen laudantium, lamentationes confitentium; & illorum, qui penitentiam respuunt; quos expectat æternæ damnationis supplicium. Blesens. lib. de conf. sacram.

Dies v. e. super civitates munitas. Sophon. 1. 15. 16. Quod scelus est, portas occludere, & propugnaculis se tueri? S. Gregor. p. 3. palt. c. 13. quid per civitates munitas exprimitur, nisi suspicte mentes, & fallaci semper defensione circumdatæ; quæ veritatis ad se jacula, non admittunt. Oliva t. 1. conc.

14.

Sicut fulgur exit ab Oriente. Matth. 24. 27. Merito Judicis supremi adventus fulguri comparatur? ut enim fulgureo igne non tam perduntur mollia, sed magis dura, & resistentia: sic in judicis adventu majori afficietur plagâ, qui durior, & obstinatio, in peccatis fuerit. Bæza t. 3. l. 15. c. 12. hic.

Petra scisse sunt. Matth. 27. 51. Saxa scissâ loquuntur, & suo modo provocant dura corda hominum, ut scindantur; & recogitent eum, qui talem pro omnibus sustinuit passionem. Sim. Cals. l. 13. hic. Terra mota est, & lapides scissi: ut denotetur, quod lapidem hominum corda per ejus Passionem deberent scindi: & quod iste Mundus, debet ad bonum Passionis Jesu morientis virtute moveri. S. Bernardinus t. 2. l. 56.

Ex vobis unus diabolus est. Joan. 6. 71. Diabolus Angelus irreconvertibilis est; homo diabolus obstinatus. Et cum homo usq; ad finem per liberum arbitrium mutabilis maneat, diabolus à Christo non vocaretur; nisi ab ipso in malo proposito immutabilis præsciretur. Sim. Cals. l. 8. c. 31.

Parcite: obsecro fratres, parcite animabus vestris parcite sanguini, qui pro vobis effusus est. Horrendum cavete periculum; ignem, qui paratus est, declinate. S. Bernardus f. de Conversione ad Clericos.

Nullus lapis est ita durus, nullum ferrum, non quodcunque metallum; sicut ille homo, qui, dum Patrem piissimum conspicit sanguine cruentatum; & compassione non scindi-

Polyantha Sacra. Tom. II.

tur, nec ullâ pietate movetur. S. Bonavent. l. 56.

Non sumus Angeli, possumus & peccare; & subjacemus pœnalitatibus, & in valle miseriæ habitamus. Non sumus dæmones: possumus enim creata corrigere, & penitentiam agere pro erratis. Ab illis Angeli sunt liberi; in istis sunt dæmones obstinati. Nos, qui inter eos mediis positi sumus; nec liberi, ut Angeli; nec, ut dæmones, obstinati. Sim. Cals. l. 1. c. 20.

Multi volunt misericordiam, retinendo peccati miseriam: & orant misereri; sed nolunt emendari. Superbia maxima est, petere misericordiam, & in vitiis velle manere. Id. ib. c. 26.

§. VI.

Obsinatio quibus mediis molliatur.

Qui dat nivem sicut lanam &c. Pl. 147. 16. Videmus nivem, nebulam, crystallum; bonum est, ut ille spiraret, & solvat. Si enim ille non spiraverit, si non ipse duritiem glaciæ hujus dissolverit; ante faciem frigiditatis ejus &c. Cujus? Dei. Unde est ejus frigus? ecce deserit peccatorem, ecce non vocat; ecce non aperit sensum, ecce non infundit gratiam; S. August. in Pl. 147.

Neque tu times Deum &c. Luc. 23. 40. Vide utrumque gratiam ejus (Christi) effulgescens: creaturam concussit, petras dissipavit; animam latronis petra durior, certâ molliorem effecit. S. Chryl. hom. in Crucem.

Oculi ejus tanquam flamma ignis. Apoc. 1. 14. S. Antonius Pad. in fragmento sup. Apoc. hic: id est, respectus gratiæ Christi, tanquam ignis glaciem, id est, cor peccatoris congelatum, dissolvens. Luc. 22. 61. *Respexit Dominus Petrum;* oculis scilicet misericordiæ, & *flevit amare:* quia dissoluta fuit glaciæ cordis ejus in lacrymas compunctionis. Sylveira hic.

Tanta est vis Sacramentorum eorum, quæ diebus istis recoluntur; ut possint etiam ipsa lapidea scindere corda; & pectus omne, licet ferreum, emollire sufficiant. Deniq; videbimus usq; hodie, ad Passionem Christi, non solum cœlestia compati; sed terram moveri, & petras scindi & in confessione peccatorum aperiri monumenta. S. Bernardus f. in Coena D. de Sac. Altaris.

Nullum cor tam lapideum, tam durum, vel obstinatum; quod Dominus statim, cum voluerit, ad veram penitentiam emollire non possit. Richard. à S. Viçt. tr. de potest. lign. atque solv. c. 3.

Miscellanea.

Deus indurat corda, non impartiendo malitiam; sed non impartiendo misericordiam. S. August. ep. 103.

Obdurare per justitiam dicitur Deus; quando cor reprobis per gratiam non emollit. At homo dicitur tunc obdurare cor suum, quando resistit inspirationibus. & vocibus Dei. S. Gregor. mor. l. 11. c. 5.

Obdurare dicitur Deus hominem, non ejus faciendo duritiem; sed non auferendo eam, quam sibi ipse nutrit. S. Isidorus l. 2. c. 5. sentent.

Quid cor durum? ipsum est, quod nec compunctione scinditur, nec pietate molliatur, nec movetur precibus, minis non cadit, flagellis dura-

D d

dura-